

Protokół

kontroli problemowej przeprowadzonej w Urzędzie Gminy Szydłów

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Urząd Gminy Szydłów, Rynek 2, 28-225 Szydłów, tel./fax: (41) 354 51 25, REGON 291040258, NIP 8661467437. Wójtem Gminy Szydłów jest Pan Jan Klamczyński. Gmina Szydłów wchodzi w skład powiatu staszowskiego i podzielona została na 16 sołectw. Gminę Szydłów zamieszkuje ok. 4 900 osób.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach: Grzegorz Trapcia – inspektor Wieloosobowego Stanowiska ds. Analiz i Nadzoru nad SAC – kierujący zespołem inspektorów oraz Anna Korcipa – inspektor Wieloosobowego Stanowiska ds. Analiz i Nadzoru nad SAC na podstawie art. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 25 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z dnia 3 czerwca 2011 r. (Dz. U. Nr 126, poz. 718) i upoważnień Nr 181/2012 i 182/2012 wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Panią Renatę Murawską.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniu 6 marca 2012 roku.

Dokonano wpisu do *Książki kontroli Urzędu Gminy w Szydłowie* pod pozycją nr 1/2012.

IV. Określenie przedmiotu i zakresu kontroli oraz okresu objętego kontrolą:

Realizacja przez samorząd gminny zadań własnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z art. 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

1. Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;

3. Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. Sposób utworzenia i działania zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrolą objęto okres 1stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r.

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Ad. 1 Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Program o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie został przyjęty Uchwałą Nr VIII/37/2011 z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Szydłów na lata 2011 – 2013 (zał. Nr 1).

W Programie nie dokonano podziału zadań oraz nie wskazano osób koordynujących i odpowiedzialnych za ich realizację, jak również nie wskazano terminów wdrażania poszczególnych działań (realizację wszystkich zadań przewidziano na cały czas realizacji Programu tj. na lata 2011-2013). Ponadto w Programie nie uwzględniono działań mających na celu ochronę ofiar przemocy w rodzinie.

Jak wynika z Informacji dotyczącej realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Szydłów na lata 2011 – 2013, przedstawionej zespołowi kontrolnemu przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego Panią Teresę Jacak (zał. Nr 2), w roku 2011 zrealizowano następujące zadania:

1. Opracowano i rozpowszechniono broszurę i ulotkę dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie (zał. Nr 3), zawierające m.in. numery telefonów alarmowych oraz adresy instytucji świadczących pomoc w sytuacji doświadczania przemocy w rodzinie (ulotki i broszury „Powiedz stop przemocy” są nadal dostępne w siedzibie Urzędu Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej, szkołach oraz miejscowym Ośrodku Zdrowia);
2. Rozpowszechniano informacje nt. instytucji działających na rzecz pomocy ofiarom przemocy w rodzinie (m. in. poprzez opublikowanie na stronach internetowych Urzędu Gminy informacji nt. działalności Zespołu Interdyscyplinarnego). Podobna informacja widnieje na tablicy ogłoszeń ośrodka pomocy społecznej;
3. W ramach profilaktyki w 2011 roku przeprowadzono oddziaływania edukacyjne dla młodzieży w szkołach, których celem było podniesienie poziomu świadomości na temat zjawiska przemocy w rodzinie i sposobów radzenia sobie w sytuacjach związanych z przemocą;
4. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyli w cyklu szkoleń zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach.

Pozostałe zadania, wynikające z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Szydłów na lata 2011 – 2013, mimo iż termin ich realizacji określono został na lata 2011-2013, nie były wykonywane w roku 2011.

Ad. 2 Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Działania z zakresu poradnictwa i interwencji w 2011 roku prowadzone były na terenie Gminy Szydłów przez: Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób uzależnionych, ich rodzin i ofiar przemocy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Zespół Interdyscyplinarny.

Zgodnie ze sprawozdaniem z pracy konsultacyjno-terapeutycznej w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym (zał. Nr 4) w roku 2011 odbyły się 24 dyżury terapeutyczne. W czasie dyżurów odbyło się łącznie 114 konsultacji indywidualnych, w tym: 11 spotkań z osobami współuzależnionymi, które doznawały przemocy ze strony partnera oraz 12 konsultacji dotyczących uzależnienia od alkoholu, zaburzeń osobowościowych i przemocy ze strony partnera. Terapeuta zatrudniony w punkcie prowadził także działania edukacyjne poprzez serię przeprowadzonych zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży. Zajęcia te prowadzone były w dniach 19 i 24 maja 2011, wzięło w nich udział ogółem 85 uczniów klas V i VI ze Szkoły Podstawowej w Solcu Starym oraz Szkoły Podstawowej w Szydłowie (zał. Nr 5 i 6).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szydłowie w ramach pracy socjalnej na bieżąco monitoruje sytuację w rodzinach zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie. Rodziny te mogą liczyć na poradnictwo socjalne oraz wsparcie. Rodzina, w której zdiagnozowano w roku 2011 problem przemocy została objęta wsparciem finansowym (zasilek okresowy, dożywianie dzieci w szkole) oraz poradnictwem socjalnym, a także została skierowana do Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego. Rodzina stale jest monitorowana przez pracowników ośrodka (zał. Nr 7). Pracownicy Ośrodka monitorują także inne rodziny zagrożone zjawiskiem przemocy w rodzinie. Ośrodek Pomocy Społecznej w Szydłowie opracował i rozpowszechnił broszurę informacyjną dot. zjawiska przemocy w rodzinie. W broszurze zawarte są informacje nt. znamion przemocy w rodzinie oraz adresy i telefony instytucji, które udzielają pomocy w tym zakresie (zał. Nr 3).

Zespół Interdyscyplinarny przyjął i rozesłał do wszystkich instytucji na terenie gminy działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie „*Wzory dokumentów – odbieranie dziecka*” (Zał. Nr 8) GOPS.413.9.2011 oraz „*Niezbędnik dla osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, czyli praktyczny zbiór wskazówek*” (Zał. Nr 9).

Ad 3. Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

W roku 2011 nie było prowadzonych interwencji wymagających umieszczenia osób, bądź rodzin w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Gmina Szydłów nie posiada opracowanych żadnych procedur na wypadek pojawienia się konieczności umieszczenia osoby doznającej przemocy w ośrodku wsparcia.

Ad 4. Sposób utworzenia i działania zespołu interdyscyplinarnego

Uchwała Nr VII/30/2011 Rady Gminy Szydłów z dnia 28 marca 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Szydłowie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania (zał. Nr 10) podjęta na podstawie art. 9A ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest zgodna z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zarządzeniem Nr 17/2011 Wójta Gminy Szydłów z dnia 19 kwietnia 2011 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zał. Nr 11) ukonstytuował się zespół w składzie:

- 1) Pani Teresa Jacak – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szydłowie;
- 2) Pani Agnieszka Makowska - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szydłowie;
- 3) Pan Sławomir Kręcisz – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) Pan Kazimierz Gwiżdż – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 5) Pan Tomasz Bilski – Posterunek Policji w Szydłowie;
- 6) Pan Zbigniew Jopkiewicz – Posterunek Policji w Szydłowie;
- 7) Pani Barbara Rak – przedstawiciel oświaty;
- 8) Pani Halina Patrzalek – przedstawiciel oświaty;
- 9) Pani Janina Czapla – przedstawiciel oświaty;
- 10) Pani Danuta Rak – przedstawiciel oświaty;
- 11) Pani Dorota Ćwiek – przedstawiciel oświaty;
- 12) Pani Krystyna Kubacka – przedstawiciel organizacji pozarządowych;
- 13) Pani Janina Skotnicka – przedstawiciel ochrony zdrowia;
- 14) Pani Iwona Gomuła – Cukierska – Sąd Rejonowy w Staszowie;
- 15) Pan Grzegorz Zajdel – Sąd Rejonowy w Staszowie;
- 16) Pani Ewa Wielgus – Prokuratura Rejonowa w Staszowie.

Następnie Wójt Gminy określił regulamin organizacyjny Zespołu Interdyscyplinarnego wydając Zarządzenie Nr 20/2011 Wójta Gminy Szydłów z dnia 9 maja 2011 roku w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, obejmujące także wzory dokumentów wewnętrznych zespołu (zał. Nr 12).

Jak wynika z wyjaśnień złożonych przez Panią Teresę Jacak – Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego (zał. Nr 13, 14), w okresie objętym kontrolą czterech członków Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyło w szkoleniu podnoszącym ich kwalifikacje. Szkolenie „*Wsparcie budowania zintegrowanej polityki społecznej w regionie – zadania oraz działalność Zespołów Interdyscyplinarnych*” zorganizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach odbyło się w dwóch panelach: 3.10. – 5.10.2011 r. oraz 15.11. – 16.11.2011 r.

Praca Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych rejestrowana jest w teczce GOPS.4130 – *Zespół Interdyscyplinarny*.

Zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się nie rzadziej niż raz na 3 miesiące. W roku 2011

od momentu powołania Zespołu Interdyscyplinarnego, tj. od 19 kwietnia 2011 odbyły się dwa spotkania (zał. Nr 15 i 16):

- 4 maja 2011 r. – spotkanie inauguracyjne Zespołu, w którym udział wziął również wójt gminy. Podczas spotkania przedstawione zostały akty prawa związane z utworzeniem i działalnością zespołów interdyscyplinarnych. Jednocześnie wybrano także przewodniczącego zespołu – Panią Teresę Jacak z GOPS Szydłów, zastępcę przewodniczącego – Panią Halinę Patrzalek przedstawiciela oświaty oraz sekretarza zespołu – Panią Agnieszkę Makowską z GOPS Szydłów. Omówiono także zasady funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego.
- 21 października 2011 r. – na spotkaniu przedstawiono i omówiono Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

W spotkaniu inauguracyjnym Zespołu Interdyscyplinarnego udział wzięło dwunastu jego członków, a w następnym spotkaniu siedmiu jego członków (listy obecności - zał. Nr 17). W żadnym ze spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego nie wzięli udziału: Pan Tomasz Bilski – Posterunek Policji w Szydłowie oraz Pani Krystyna Kubacka – przedstawiciel organizacji pozarządowej. Z inicjatywy Zespołu Interdyscyplinarnego podjęto działania w celu uruchomienia Punktu Konsultacyjnego dla ofiar przemocy w rodzinie (Punkt rozpoczął działalność w marcu 2012 roku).

Ponadto w roku 2011 odbyły się spotkania dwóch grup roboczych. Pierwsza grupa robocza, której spotkanie odbyło się 12 maja 2011 r. została powołana w celu weryfikacji sytuacji i wymiany informacji dotyczących czterech rodzin z tereny gminy Szydłów, w których została założona Niebieska Karta (zał. Nr 16). Środowiska postanowiono objąć szczególnym monitoringiem ze strony GOPS i Policji. Zarówno Policja jak i Ośrodek Pomocy Społecznej monitorowały na bieżąco sytuacje rodzin odwiedzając je regularnie w miejscu zamieszkania (zał. Nr 18).

24 października 2011 r. wpłynęła do Zespołu Interdyscyplinarnego Niebieska Karta założona przez funkcjonariuszy Policji z Posterunku w Szydłowie. Zespół stworzył grupę roboczą składającą się z przedstawicieli: Posterunku Policji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, oświaty oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Grupa spotkała się trzy razy (21 listopada 2011 r., 28 listopada 2011 r. oraz 7 grudnia 2011 r.). Działania grupy roboczej były ustandaryzowane tzn. przebiegały według scenariusza wynikającego z procedury Niebieskiej Karty. Pierwsze spotkanie dotyczące sytuacji rodziny polegało na zapoznaniu wszystkich członków grupy roboczej z Niebieską Kartą „A” sporządzoną w trakcie interwencji w tej rodzinie, wymianie informacji na temat rodziny oraz opracowaniu planu pomocy. Drugie spotkanie odbyło się przy współudziale osoby doznającej przemocy. Poinformowano ją o jej prawach i możliwościach otrzymania pomocy. Omawiano i uzgadniano z nią plan pomocy. Na trzecie spotkanie wezwano osobę stosującą przemoc. Podczas spotkania poinformowano sprawcę o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy, przedstawiono plan pomocy.

VI. Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

1. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Szydłów na lata 2011 – 2013 został przyjęty przez Radę Gminy Szydłów stosowną uchwałą;
2. Nie wszystkie działania przewidziane do realizacji w 2011 roku w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zostały zrealizowane;
3. W okresie objętym kontrolą działania z zakresu poradnictwa i interwencji prowadzone były na terenie Gminy Szydłów przez: Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób uzależnionych ich rodzin i ofiar przemocy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Zespół Interdyscyplinarny. W ramach tych działań udzielano wsparcia o charakterze psychologicznym, poradnictwa socjalnego, prowadzono monitoring sytuacji rodzin oraz realizowano działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży w szkołach, w postaci zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
4. W roku 2011 nie było prowadzonych interwencji wymagających umieszczenia osób, bądź rodzin w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Gmina Szydłów nie posiada opracowanych żadnych procedur postępowania na wypadek konieczności umieszczenia osoby doznającej przemocy w ośrodku wsparcia;
5. Rada Gminy Szydłów podjęła uchwałę określającą tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania, a Wójt Gminy powołał Zespół Interdyscyplinarny stosownym zarządzeniem;
6. Zespół Interdyscyplinarny, w okresie objętym kontrolą, spotkał się dwa razy. Na spotkaniach Zespołu omawiano obowiązujące przepisy prawa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zapoznawano się z postępem spraw realizowanych przez powołane grupy robocze, podejmowano inicjatywy mające na celu rozbudowę infrastruktury pomocowej dla środowisk dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie;
7. W okresie objętym kontrolą została utworzona jedna grupa robocza, która działała zgodnie z procedurą Niebieskiej Karty.

VII. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

– sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Wójta Gminy oraz Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego i Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z kierownikiem placówki.

VIII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół

inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

Grzegorz Trapcia
Anna Korcipa

Ze strony kontrolowanej:

Jan Klamczyński
(-) wójt gminy

Kielce, dn. 3 kwietnia 2011 r.